

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ETIKOS KOMISIJA SPRENDIMAS

DĖL KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIO SAULIAUS GRINKEVIČIAUS

2022 m. kovo 15 d. Nr. 2
Kėdainiai

Kėdainių rajono savivaldybės etikos komisija – Komisijos pirmininko pavaduotoja Vilma Samaitienė, nariai Virginija Baltraitienė, Indrė Fiodorova, Algimantas Kižauskas, Jonas Talmantas, Marius Kižauskas.

Komisijos atsakingasis sekretorius – Egidijus Grigaitis.

Asmuo, kurio veikla tirama – Saulius Grinkevičius, savivaldybės tarybos narys.

Veiksmai, teisės aktai ir konkrečios teisės aktų nuostatos, kuriomis vadovaujantis pradėtas tyrimas dėl asmens veiksmų – vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės etikos komisijos veiklos nuostatų 23.1. punktu, tyrimas atliekamas Saulius Grinkevičiaus, savivaldybės tarybos nario atžvilgiu ar 2021 m. lapkričio 26 d. vykusiame savivaldybės tarybos posėdyje svarstant sprendimo projektą Nr. SP-39 „Dėl Kėdainių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo tvirtinimo“, nebuvo daroma įtaką Sauliaus Sinickio, savivaldybės tarybos nario apsisprendimui dėl svarstomo sprendimo projekto ir Saulius Grinkevičiaus, savivaldybės tarybos nario elgesys yra suderinamas su Lietuvos Respublikos valstybės politikų etikos kodekso 4 straipsnio 3, 4, 8, 9 punkto, Kėdainių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 49 punkto nuostatomis.

Komisija išnagrinėjo Savivaldybės tarybos narių Pauliaus Aukštikalnio, Alfredo Hofmano, Romualdo Gailiūno, Aušrelės Kaminskienės 2021 m. gruodžio 23 d. prašymą, Sauliaus Grinkevičiaus, savivaldybės tarybos nario 2022 m. vasario 17 d. paaiškinimą, Sauliaus Sinickio savivaldybės tarybos nario 2022 m. vasario 17 paaiškinimą.

Iš Pauliaus Aukštikalnio, Alfredo Hofmano, Romualdo Gailiūno, Aušrelės Kaminskienės prašymo

„... Teisiniai aktai kuriais remiantis galima padarytas pažeidimas:

1. Vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 49 punktu <...> Balsuojant replikos ir pastabos dėl balsavimo motyvų neleidžiamos, taip pat negalima daryti jokio poveikio savivaldybės tarybos nario apsisprendimui dėl balsavimo. <...>
2. Savivaldybės tarybos nario, kaip atitinkamos teritorinės bendruomenės atstovo, įgyvendinančio savivaldos teisę, valia yra išreiškiamą balsuojant savivaldybės tarybos posėdžiuose svarstomais klausimais. Savivaldybės tarybos narys savo nuomonę, kaip balsuoti ir kokį sprendimą priimti. įgyvendindamas laisvo mandato principą, galutinai susiformuoja savivaldybės tarybos posėdyje tiek užduodamas klausimus, tiek ir pasisakydamas bei išklausydamas kitų savivaldybės tarybos narių pasisakymus svarstomais klausimais. Todėl bet kokie ribojimai, kurie yra neproporcingi siekiamiems tikslams, akivaizdžiai trukdo savivaldybės tarybos nariui atstovauti jį išrinkusiems rinkėjams ir visai savivaldybės bendruomenei. Dėl šios priežasties klausimų ir pasisakymų ribojimas iki neadekvačių terminų pažeidžia ne tik Tarybos narių teises. įtvirtintas Vietos savivaldos įstatymo 24 straipsnio 2 punkte, bet ir trukdo įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau ir Konstitucija) laiduojamą savivaldos teisę.

3. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės politikų etikos kodeksu Valstybės politikas viešajame gyvenime privalo vadovautis šiais elgesio Valstybės politikų elgesio principais aprašytais 4 straipsnyje: sąžiningumas - pareigas eina sąžiningai ir laikosi aukščiausių elgesio standartų, vengia situacijų, galinčių paveikti sprendimų, kurie sukeltų visuomenėje abejonę, priėmimą (3 punktas); skaidrumas ir viešumas - nekelia abejonių dėl sąžiningumo priimdamas sprendimus, taip pat pateikia visuomenei savo elgesio ir sprendimų motyvus, visada laikosi atvirumo ir viešumo, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, ribojančius informacijos atskleidimą, deklaruoja savo privačius interesus (4 punktas); nešališkumas - neturi sutartinių ar kitų santykių, kurie galėtų kliudyti atlikti valstybės politikų pareigas ir varžytų jo apsisprendimo laisvę priimant sprendimus, taip pat yra objektyvus priimdamas sprendimus ir vengia išankstinio nusistatymo (8 punktas): atsakomybė - atsako už savo elgesį viešajame gyvenime, priimamus sprendimus ir atsiskaito už juos visuomenei (9 punktas).

4. Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje apibrėžtas savivaldybės tarybos nario statusas ir nustatyta, kad savivaldybės tarybos narys yra Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo nustatyta tvarka savivaldybės nuolatinį gyventojų išrinktas savivaldybės bendruomenės atstovas. Išrinktos naujos savivaldybės tarybos nario įgaliojimai prasideda, o ankstesnės kadencijos tarybos nario įgaliojimai baigiasi nuo tos dienos, kuria išrinkta nauja savivaldybės taryba susirenka į pirmąjį posėdį ir šios tarybos narys jame prisiekia, bendruomenės atstovo, statuso esminis elementas yra laisvas mandatas.

LVAT yra išaiškines, kad savivaldybės tarybos nario priesaikos turinys susideda iš trijų elementų: 1) gerbti ir vykdyti Konstituciją ir įstatymus. 2) sąžiningai atlikti visas savivaldybės tarybos nario pareigas ir 3) susilaikyti nuo veiksmų, pažeidžiančių gyventojų teises ir viešuosius interesus (*LVAT 2016 m. birželio 17 d. išvada administracinėje byloje Nr. 1-17-438/2016*). Prisiekdamas savivaldybės tarybos narys besąlygiškai įsipareigoja laikytis visų priesaikoje minimų vertybių ir veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika (*LVAT 2018 m. kovo 1 d. išvada administracinėje byloje Nr. e1-7-822/2018*).

Taigi savivaldybių tarybų nariams yra keliama aukštesni veiklos, atsakomybės, etikos ir profesionalumo standartai, liek iš savivaldybės tarybos nario priesaikos, tiek iš Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso kylantys reikalavimai sąžiningai eiti savo pareigas ir laikytis aukščiausių elgesio standartų, vengti situacijų, galinčių paveikti sprendimu, kurie sukeltų visuomenėje abejonę, priėmimą, reiškia, jog savivaldybės tarybos narys turi būti gerai informuotas ir priimdamas sprendimus žinoti visą sprendžiamo klausimo kontekstą bei neapsiriboti vien selektyviais bei vienpusiškais duomenimis (*LVAT 2018 m. lapkričio 26 d. išvada administracinėje byloje Nr. e1-29-415/2018*).

Įgytas savivaldybės tarybos nario statusas suponuoja tikslą tinkamai ir sąžiningai atlikti savivaldybės tarybos nario pareigas ir narys yra saistomas pagarbos Konstitucijai. Įstatymams, taip pat iš priesaikos kylančio įpareigojimo susilaikyti nuo veiksmų, pažeidžiančių gyventojų teises ir viešuosius interesus. Savivaldybės tarybos nario statusas neapribojamas vien tik suteiktų įgaliojimų vykdymu - jo įgijimas sietinas su tarybos nariui keliamais elgesio standartais bei visuomenės pasitikėjimu ir lūkesčiais, kurie Įstatymo nuostatų laikymo kontekste pirmiausia suponuoja pareigą elgtis taip, kad visuomenei dėl jo elgesio nekiltų nė menkiausių abejonių.

Aptariamuoju atveju Saulius Grinkevičius 2021 m. lapkričio 26 d. vykusiame tarybos posėdyje svarstant sprendimo projektą Nr. „SP-39. Dėl Kėdainių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo tvirtinimo“ darė įtaką Sauliaus Sinickio apsisprendimui dėl svarstomo sprendimo projekto.

Manome toks Saulius Grinkevičius elgesys minėtame Tarybos posėdyje yra nesuderinamas su Vietos savivaldos įstatyme nustatytu draudimu paveikti arba bandyti paveikti kito tarybos nario sprendimą.

Manome toks Saulius Grinkevičius elgesys minėtame Tarybos posėdyje yra nesuderinamas su Lietuvos Respublikos valstybės politikų etikos kodekso 4 straipsnio 3. 4. 8 ir 9 punktais.

Manome toks Saulius Grinkevičius elgesys minėtame Tarybos posėdyje yra nesuderinamas su Kėdainių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento 49 punkto nuostatomis.“

Iš Sauliaus Grinkevičiaus, savivaldybės tarybos nario 2022 m. vasario 17 paaiškinimo

„Kėdainių rajono savivaldybės tarybos nuotolinių posėdžių metu kiekvienas tarybos narys turi galimybę pasisakyti tik gavęs pirmininkaujančiojo posėdžiui leidimą ir savivaldybės administracijos atsakingam darbuotojui įjungus konkretaus tarybos nario mikrofoną. Todėl įprastai Tarybos nariai žino, kad neįjungus mikrofono, jie nebus girdimi. 2021 m. lapkričio 26 d. vykusiame Tarybos posėdyje mano pasakyta frazė dėl siūlymo Sauliui Sinickiui balsuoti „prieš“, svarstomą sprendimo projektą Nr. „SP-39. Dėl Kėdainių rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano keitimo tvirtinimo“, tarybos narių neturėjo būti išgirsta dėl neįjungto mikrofono. Dėl savivaldybės administracijos darbuotojo neatsakingo poelgio (neišjungto mikrofono) aš patekau į dviprasmišką situaciją.“

Iš Sauliaus Sinickio savivaldybės tarybos nario 2022 m. vasario 17 paaiškinimo

„2022 m. lapkričio 26 d. vykusiame Kėdainių rajono savivaldybės tarybos posėdyje visus sprendimus priėmiau savarankiškai, savo valia. Visus projektų sprendimus aptariame komitetuose, frakcijose ir tarybos posėdžiuose. Neretai nuomonė apie sprendimo projektą suformuojama tik pačiame tarybos posėdyje po diskusijų, klausimų atsakymų ir nuomonė apie sprendimą išreiškiama balsavimo metu. Minėto tarybos posėdžio metu, svarstant sprendimo projektą SP-39, tarybos narys Virmantas Pikelis posėdžiui pirmininkaujantiui Pauliui Aukštikalniui pateikė siūlymą atidėti šio sprendimo projekto svarstymą sekančiam posėdžiui. Aš buvau nusprendęs balsuoti už šį siūlymą, kadangi sprendimo projektą pristatęs projekto rengėjas negalėjo atsakyti j visus tarybos narių užduotus klausimus, t.y. buvo tam nepasiruošęs. Esant tokiai situacijai nebuvo įmanoma priimti parengto sprendimo projekto. Tarybos posėdžiui pirmininkaujantis P. Aukštikalnis, mano nuomone pažeisdamas Kėdainių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentą, neteikė balsavimui tarybos nario Virmanto Pikelio siūlymo. Vietoj to, pirmininkaujantis paskelbė parengto sprendimo projekto balsavimo pradžią. Aš prieš tai kėliau ranką prašydamas žodžio pasisakymui, tačiau žodį pirmininkaujantis man suteikė tik prasidėjus balsavimui. Tokiu būdu man buvo suvaržyta teisė tiek sklandžiai pasisakyti, tiek balsuoti. Pasisakymo metu aš nors ir išreiškiau savo poziciją, tačiau ji buvo tik emocionali, spontaniška ir tik išreikšta žodžiu. Kadangi balsavimas vyksta elektroniniu būdu, prie balsavimo sistemos buvau prisijungęs, todėl aš išreiškiau savo nuomonę balsuodamas elektroniniu balsavimu laisva valia. Balsavau „prieš“ dar kartą ramiai viską apsvarstęs ir pamatęs ekrane, kad daug tarybos narių balsuojančių „prieš“ ir supratęs, kad mano balsas gali nulemti tai, kad šis iki galo neišnagrinėtas ir neišdiskutuotas sprendimo projektas nebūtų priimtas, nes buvo užkirstas kelias jį atidėti ir svarstyti vėliau. Be to, pirmininkaujantis j mano pasisakymą ir siūlymą pirmiausiai balsuoti už V. Pikelio siūlymą jau paskelbto balsavimo metu atsakė, kad jei už šį projektą balsuosim „prieš“, tuomet skaitysis, kad jis bus atidėtas. Kad man nebuvo padaryta jokia įtaka balsuojant, kad aš buvau suformavęs savo nuomonę dėl šio sprendimo projekto, kurią išreiškiau balsuodamas, matyti iš mano pasisakymo balsavimo metu, kuomet dar niekas nieko nebuvo pasakęs.“

Teisinis vertinimas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso 9 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir Kėdainių rajono savivaldybės etikos komisijos veiklos nuostatų patvirtintų Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-54 „Dėl Kėdainių rajono savivaldybės Etikos komisijos veiklos nuostatų patvirtinimo“ 38.1. punktu savivaldybės etikos komisija

n u s p r e n d ė:

1. Konstatuoti, kad Kėdainių rajono savivaldybės tarybos narys Saulius Grinkevičius nepažeidė Valstybės politikų elgesio kodekse, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų

derinimo įstatymo, savivaldybės veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytų valstybės politiko elgesio principų ar reikalavimų

2. Sprendimo kopiją išsiųsti Kėdainių rajono savivaldybės tarybos nariams Sauliui Grinkevičiui, Pauliui Aukštikalniui, Alfredui Hofmanui, Romualdai Gailiūnui, Aušrelei Kaminskienei.

3. Sprendimo kopiją išsiųsti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

4. Sprendimą paskelbti interneto svetainėje www.kedainiai.lt ir rajono spaudoje.

5. Komisijos sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo politikui, dėl kurio yra priimtas sprendimas, dienos.

Etikos komisijos pirmininko pavaduotoja

Vilma Samaitienė

Komisijos balsavimo rezultatai:

Vilma Samaitienė, savivaldybės etikos komisijos pirmininko pavaduotoja, posėdžio pirmininkė – Prieš

Indrė Fiodorova – Prieš

Virginija Baltraitienė - Už

Algimantas Kižauskas - Už

Jonas Talmantas – Už

Marius Kižauskas - Už